गॅसधारक शिधापत्रिकांवर स्टॅम्पिंग करणे व किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांच्या तपासण्या करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग शासन परिपत्रक क्रमांकः रॉकेल-२०१५ /प्र.क्र.३४६/ना.पु.२७,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक: २० फेब्रुवारी, २०१७.

वाचा -

- १) शासन परिपत्रक क्र.रॉकेल-२०१४/प्र.क्र.१७१/ना.पु.२७, दि.२०.८.२०१५.
- २) शासन परिपत्रक क्र.रॉकेल-२०१६/प्र.क्र.११/ना.पु.२७, दि.१३.१०.२०१६.
- ३) शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-४४१७/प्र.क्र.१३५९/ना.पु.१६ ब,दि.२१.१.२०१७.
- ४) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. D.O.No.P-23014/2/2016-LPG, Dated-16th March, 2016.

परिपत्रक -

केंद्र शासनाकडून राज्यास प्राप्त होणारा केरोसिन कोटा केवळ बिगर गॅस जोडणी शिधापित्रकाधारकांसाठीच प्राप्त होतो. त्यामुळे राज्यास प्राप्त होणारे अनुदानित दराचे केरोसिन केवळ बिगर गॅस जोडणी शिधापित्रकाधारकांनाच देण्याबाबतच्या सूचना संदर्भाधिन क्र.१ अन्वये सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना देण्यात आलेल्या आहेत. तथापि, तेल कंपन्यांनी शासनास कळिवलेली राज्यातील गॅसधारकांची संख्या व क्षेत्रिय कार्यालयांनी गॅस स्टॅम्पिंग करून शासनास कळिवलेली राज्यातील गॅसधारकांची संख्या यात तफावत दिसून येत आहे. तसेच राज्यात गॅसधारकांची संख्या वाढत असूनही बहुतांश जिल्ह्यांच्या केरोसिनच्या मागणीत कपात झालेली दिसत नाही. यावरून राज्यात गॅस जोडणी शिधापित्रकाधारकांनाही अनुदानित दराचे केरोसिन वितरीत करण्यात येत असल्याची बाब शासनाच्या निदर्शनास आलेली आहे.

२. राज्यातील गॅसधारक शिधापत्रिका निश्चित करून त्यावर स्टॅम्पिंग करणे शक्य व्हावे यास्तव तेलकंपन्यांकडील राज्यातील गॅसधारकांची माहिती राज्य शासनास उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात तेलकंपन्यांना सूचना देण्याबाबत दिनांक २६.२.२०१६ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनास विनंती करण्यात आली होती. तथापि, केंद्र शासनाने राज्य शासनाकडे असलेला पीडीएस डाटा तेलकंपन्यांना उपलब्ध करून देण्याबाबत व या माहितीच्या आधारे अनुदानित गॅस व केरोसिन या दोन्हींचा लाभ घेणारे लाभार्थी यांचे मॅपिंग करून देण्याबाबत संदर्भाधिन क्र.४ अन्वये कळिवले होते. त्यानुसार दिनांक २७ मे, २०१६ व दिनांक १६ जून,२०१६ च्या शासनपत्रान्वये राज्याचा पीडीएस डाटा तेलकंपन्यांना उपलब्ध करून देण्यात आलेला होता. तथापि, तेल कंपन्यांकडून अनुदानित गॅस व केरोसिन या दोन्हींचा लाभ घेणारे लाभार्थी यांची माहिती उपलब्ध झालेली नाही.

तेलकंपन्यांनी वरीलप्रमाणे माहिती उपलब्ध करून न दिल्याने तेल कंपन्यांकडून गॅस धारकांची माहिती शासनाने उपलब्ध करून घेतली तसेच सदरची माहिती सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना दिनांक २.८.२०१६ च्या शासनपत्रान्वये उपलब्ध करून देण्यात आली होती व सदर माहितीच्या आधारे गॅसजोडणी शिधापत्रिकांवर स्टॅम्पिंग करण्याबाबत कळविण्यात आले होते. तथापि, क्षेत्रिय कार्यालयांकडून याप्रकरणी योग्य ती कार्यवाही झाल्याचे दिसून येत नाही.

- ३. केंद्र शासनाच्या Aadhar (Targeted delivery of Financial and Other Subsidies, Benefit, Services) Act,2016 या अधिनियमानुसार सर्व शासिकय योजनांचा लाभ घेण्याकरीता लाभार्थ्यांकडे आधार क्रमांक असणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. त्यास अनुसरून राज्य शासनाने राज्यातील सर्व केरोसिन मिळण्यास पात्र लाभार्थ्यांचे आधार क्रमांक संकलित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार राज्यात १ नोव्हेंबर,२०१६ पासून आधार क्रमांक सादर करणाऱ्या लाभार्थ्यांनाच अनुदानित दराचे केरोसिन वितरीत करण्याबाबतच्या सूचना संदर्भाधिन क्र.२ अन्वये सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना देण्यात आलेल्या आहेत.
- ४. तथापि, शासनास बहुतांश जिल्ह्यांकडून आधार क्रमांकानुसार केरोसिनची मागणी प्राप्त झालेली नसून याप्रकरणी क्षेत्रिय कार्यालयांकडून कोणतीही कार्यवाही होत नसल्याचे दिसून येते. तसेच ज्यांनी आधार क्रमांक सादर केलेला आहे त्या शिधापत्रिकाधारकांकडे गॅस जोडणी नसल्याची खात्री योग्य प्रकारे न करता केरोसिन वितरीत करण्यात येत असल्याचे सकृतदर्शनी दिसत आहे. त्यामुळे क्षेत्रिय स्तरावरून केरोसिनचे वितरण करतांना संबंधित लाभार्थ्यांने आधार क्रमांक उपलब्ध करून दिला असेल अशा लाभार्थ्यांकडे गॅस जोडणी नाही याबाबत खात्री करूनच केरोसिनचे वितरण होणे आवश्यक होते.तथापि, तशी कार्यवाही सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांकडून झाल्याचे दिसून येत नाही.
- ५. याबाबत सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना आता असे कळविण्यात येते की, सर्व तहसिलदार/जिल्हा पुरवठा अधिकारी/अन्नधान्य वितरण अधिकारी/सर्व उपनियंत्रक, शिधावाटप यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रातील केरोसिन पात्र लाभार्थ्यांची आधार क्रमांकासह माहिती स्थानिक गॅस एजन्सीना उपलब्ध करून द्यावी. गॅस एजन्सीकडे उपलब्ध असलेल्या गॅसधारकांच्या माहितीचा सदर माहितीशी ताळमेळ घालून त्याआधारे संबंधित कार्यक्षेत्रातील गॅसधारकांच्या माहिती प्राप्त झाल्यापी व गॅस एजन्सीकडून प्राप्त झालेल्या गॅसधारकांच्या माहितीच्या आधारे सदर माहिती प्राप्त झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत सर्व गॅसजोडणी शिधापित्रकांवर गॅस स्टॅम्पिंग करण्यात यावे. तसेच केरोसिन पात्र लाभार्थ्यांची आधार क्रमांकासह माहिती स्थानिक गॅस एजन्सीना उपलब्ध करून देणे व गॅस एजन्सीकडून गॅसधारकांची माहिती प्राप्त करून घेऊन सर्व गॅसजोडणी शिधापित्रकांवर गॅस स्टॅम्पिंग करण्याबाबतची व्यक्तीश: जबाबदारी सर्व संबंधित तहसिलदार/जिल्हा पुरवठा अधिकारी/अन्नधान्य वितरण अधिकारी/ उपनियंत्रक,शिधावाटप यांची राहील.
- ६. तसेच याबाबत केंद्र शासनाच्या वरील दिनांक १६ मार्च, २०१६ च्या पत्रातील सूचना विचारात घेता राज्यस्तरीय समन्वयक, तेलउद्योग, महाराष्ट्र राज्य यांना असे कळविण्यात येते की, तहसिलदार/जिल्हा पुरवठा अधिकारी/अन्नधान्य वितरण अधिकारी/सर्व उपनियंत्रक, शिधावाटप यांनी उपलब्ध करून दिलेल्या केरोसिन पात्र लाभार्थ्यांच्या आधार क्रमांकासह असलेल्या माहितीचा स्थानिक गॅस एजन्सीकडे उपलब्ध असलेल्या गॅसधारकांच्या माहितीशी ताळमेळ घालून त्याआधारे त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व गॅसधारकांची माहिती संबंधित तहसिलदार/जिल्हा पुरवठा

अधिकारी/अन्नधान्य वितरण अधिकारी/सर्व उपनियंत्रक, शिधावाटप यांना पुरविण्याबाबत सर्व स्थानिक गॅस एजन्सीना कळविण्यासंदर्भात तेल कंपन्यांना त्यांचे स्तरावरून आवश्यक त्या सूचना निर्गमित करण्यात याव्यात. तसेच यासंदर्भात तेलकंपन्यांनी स्थानिक गॅस एजन्सींना आवश्यक ते तांत्रिक सहकार्य पुरवावे.

- ७. वरील सूचनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होते किंवा नाही याची तपासणी करण्यासाठी संदर्भाधिन क्र.३ अन्वये पुरवठा आयुक्त, मुंबई यांच्या कार्यालयातील पुरवठा निरिक्षक दर्जाच्या दोन सदस्यांचे पथक निर्माण करण्यात आले आहे. सदर पथकामार्फत ज्या जिल्ह्यांमध्ये शासिकय गोदामांच्या तपासण्या करण्यात येतील त्या जिल्ह्यांमध्ये किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांकडून करण्यात येत असलेले केरोसिन वितरण हे बिगर गॅसधारक लाभार्थ्यानाच करण्यात येते किंवा कसे, याबाबतच्या आकस्मिक तपासण्या सदर तपासणी पथकामार्फत करण्याचा व जेथे गॅस स्टॅम्पिंगचे प्रमाण कमी आहे अशा जिल्ह्यांत/परिमंडळात आकस्मिक तपासण्या करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.
- ८. उक्त तपासण्या करतांना पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
 - i) शासनाकडून मंजूर करण्यात आलेले अनुदानित दराचे केरोसिन केवळ बिगर गॅस जोडणी शिधापत्रिकाधारकांनाच वितरीत करण्यात येत आहे किंवा कसे?
 - ii) शासनाकडून मंजूर करण्यात आलेले अनुदानित दराचे केरोसिन आधार क्रमांक सादर करणाऱ्या लाभार्थ्यांकडे गॅस जोडणी नाही याबाबत खात्री करूनच केरोसिनचे वितरण करण्यात येते किंवा कसे?
 - iv) गॅस जोडणी शिधापत्रिकाधारकांच्या शिधापत्रिकांवर गॅस स्टॅम्पिंग केले आहे किंवा कसे?
 - v) दिनांक १ मार्च, २०१६ पासून केरोसिन पात्र लाभार्थी व त्यांना वितरीत करण्यात आलेल्या केरोसिनची तपासणी करावी.
 - vi) गॅस स्टॅम्पिंग झालेल्या शिधापत्रिकांच्या संख्येत दिनांक १ मार्च, २०१६ पासून तपासणीच्या महिन्यापर्यंत प्रत्येक महिनानिहाय झालेली वाढ.
 - vii) राज्यात मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रासह ज्या जिल्ह्यामध्ये गॅस स्टॅम्पिंगचे प्रमाण कमी आहे त्या जिल्ह्यामध्ये विशेष पथकाचे गठन करून तपासणी करावी.
- ९. सदर तपासणी पथकामार्फत किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांच्या आकस्मिक तपासण्या करण्याबाबतचा कालबद्ध कार्यक्रम पुरवठा आयुक्त, मुंबई यांनी निश्चित करावा. तसेच किरकोळ केरोसिन परवानाधारकांच्या करण्यात आलेल्या तपासण्यांचा मासिक अहवाल पुरवठा आयुक्त, मुंबई यांनी शासनास दर महिन्यात सादर करावा.

१०. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०१७०२२०१७०८०२८२०६ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.व.पाटील) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. सर्व विभागीय आयुक्त,
- २. सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई शहर व उपनगर वगळून)
- ३. नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा मुंबई,
- ४. पुरवटा आयुक्त, मुंबई.
- ५. सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
- ६. सर्व जिल्हा पुरवटा अधिकारी,
- ७. सर्व अन्न धान्य वितरण अधिकारी,
- ८. मा.मंत्री, अन्न नागरी पुरवटा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव,
- ९. मा.राज्यमंत्री, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव,
- १०. राज्यस्तरीय समन्वयक, तेलउद्योग, महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
- 99. भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि.मेकर्स टॉवर्स,एफ विंग,9२ वा मजला, कफ परेड, मुंबई-४०० ००५.
- १२. हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि.आर ॲंड सी इमारत, सर जे.जे.रोड,भायखळा, मुंबई-४०० ००८.
- 93. इंडियन ऑईल कॉर्पोरेशन लि.दक्षिण विभागीय कार्यालय, १ ला माळा, शाह हाऊस , शिवसागर इस्टेट, डॉ.ॲनी बेझंट रोड,प्रभादेवी,मुंबई.४०० ०१८.
- १४. निवडनस्ती.